

Warszawa, 06-07-2022 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

V.7106.178.2014.EG

Pani Magdalena Rzeczkowska

Minister Finansów

via ePuap

Wielce Szanowna Pani Minister,

w nawiązaniu do dotychczasowych wystąpień generalnych Rzeczników Praw Obywatelskich¹, pragnę ponowić apel legislacyjny o stworzenie odpowiedniej regulacji prawnej dedykowanej działalności kantorów internetowych.

Do mojego Biura kierowane są skargi obywatelskie w przedmiocie nieprawidłowości w funkcjonowaniu e-kantorów. Tytułem przykładu, pragnę odwołać się do sprawy jednego z podmiotów, który prowadził platformę internetową wymiany walut pod nazwą „Kantoria.com”. Skarżący wskazują, że od jesieni ubiegłego roku zaczęły pojawiać się konkretne problemy związane z tym kantorem internetowym. Początkowo, dochodziło do opóźnień w realizacji transakcji, które tłumaczono przejściowymi problemami technicznymi, przebudową serwisu i koniecznością czasowego dokonywania przelewów ręcznie. Kantor twierdził, że prowadzi czynności operacyjne i prosi, by nie dokonywać wpłat na rachunki bankowe, które zostały

---

¹ Wystąpienie prof. Ireny Lipowicz z dnia 14 maja 2015 roku, wystąpienie prof. Adama Bodnara z dnia 23 lutego 2016 roku (numer V.7106.178.2014).

ostatecznie zablokowane. W efekcie klienci kantoru (około 200 osób, a może więcej) nie otrzymali przelewów zwrotnych, a ich środki pozostały na rachunku „Kantoria.com”.

Co istotne, obywatele zaczęli zgłaszać tę sprawę do organów ścigania, ale także do Komisji Nadzoru Finansowego (dalej: „KNF”). W odpowiedzi uzyskali informację, że kantor ten nie jest podmiotem nadzorowanym przez KNF, gdyż jest to działalność prowadzona w zakresie internetowej wymiany walut. Natomiast nadzorowi KNF może podlegać świadczenie usług płatniczych w związku z taką działalnością, co wymaga uzyskania stosownych uprawnień².

W tym kontekście pragnę podkreślić, że na gruncie obowiązującego porządku prawnego nie ma jasno określonych zasad, które odnosiłyby się do specyficznej działalności kantorów internetowych. Problem ten cyklicznie sygnalizowany był Ministerstwu Finansów od około 7 lat.

Resort od początku zapewniał Rzecznika Praw Obywatelskich, że dostrzega potrzebę objęcia działalności e-kantorów regulacjami, proporcjonalnymi do ryzyk i zagrożeń, jakie mogą powstawać w zależności od stosowanych warunków świadczenia usług wymiany walut³. Pomimo tego, że podejmowane były pewne działania, mające na celu uregulowanie tej działalności, prace niestety nie zostały sfinalizowane.

Przypomnieć należy, że inicjatywy mające na celu nowelizację przepisów regulujących funkcjonowanie rynku wymiany walut rozpoczęły się jeszcze w 2010 roku. Szczegółowy opis tych prac został zawarty w wystąpieniu pokontrolnym Najwyższej Izby Kontroli (dalej: „NIK”), która negatywnie oceniła brak postępów co do zakończenia prac legislacyjnych w tym temacie⁴. Jako główny powód takiego stanu wskazywano brak konsekwencji w rozstrzygnięciu rozbieżnych stanowisk pomiędzy jednostkami

---

² https://twitter.com/uknf/status/1459235284399362055?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etwete_mbed%7Ctwtterm%5E1459235612817596420%7Ctwgr%5E%7Ctwcon%5Es2_&ref_url=https%3A%2F%2Fspidersweb.pl%2Fbizblog%2Fkantoria-oszustwo-pieniadze-klientow%2F

³ Odpowiedź Ministra Finansów na wystąpienie generalne Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 13 lipca 2015 roku (numer UE3.961.6.2015).

⁴ Wystąpienie pokontrolne NIK – Ochrona praw nieprofesjonalnych uczestników rynku walutowego numer P/16/007.

organizacyjnymi Ministerstwa Finansów, co do charakteru działalności kantorów internetowych.

Także Ministerstwo Finansów informowało, że z uwagi na różnorodność transakcji, w ramach których może być świadczona usługa wymiany walut (gotówkowe, bezgotówkowe, mieszane, z dodatkowymi usługami lub bez takich usług), pojawiały się różne, a nawet rozbieżne, stanowiska co do reżimu prawnego, któremu powinny podlegać poszczególne typy tych transakcji⁵.

Ponadto, resort wówczas wyjaśniał, że w ostatnim czasie na rynku usług wymiany walut doszło do swoistej samoregulacji w wyniku przekształcenia się części podmiotów prowadzących kantory internetowe, mających duży udział w rynku, w krajowe instytucje płatnicze. Zdaniem resortu, podmioty świadczące usługę wymiany walut bez nadzoru KNF lub bez kontroli Narodowego Banku Polskiego stanowią margines rynku. Zapewniono jednak, że Ministerstwo podejmie działania ukierunkowane na zaadresowanie regulacjami właśnie tego marginesu oraz podmiotów wchodzących na rynek, tak aby był on wyłącznie obsługiwany przez podmioty regulowane.

Mając na uwadze powyższe, a także docierające do mnie sygnały o praktykach kantorów internetowych, pozostających w istocie poza nadzorem (sprawa Kantorii.com), na podstawie ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich⁶, zwracam się z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w tej sprawie. Proszę także o przekazanie informacji na temat aktualnego stanu prac legislacyjnych zmierzających do stworzenia regulacji dedykowanych kantorom internetowym.

Łączę wyrazy szacunku,

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/

---

⁵ Odpowiedź Ministra Finansów na wystąpienie generalne Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 4 listopada 2016 roku (numer WM7.941.12.2016).

⁶ Artykuł 16 ustęp 2 punkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 roku o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dziennik Ustaw z 2020 roku, pozycja 627, ze zmianami).